

INNOVÁCIÓS ÉS TECHOLÓGIAI
MINISZTERIUM

A 2020 VÉGÉIG TARTÓ I. ÉGHAJLATVÁLTOZÁSI CSELEKVÉSI TERV *MELLÉKLETEI*

FELADATUNK A JÖVŐ

A 2020 végéig tartó I. Éghajlatváltozási Cselekvési Terv

MELLÉKLETEK

---

1. számú melléklet:

Az I. ÉCsT intézkedések és a NÉS-2
részcélok indikátorkészlete

2. számú melléklet:

A 2019-2020 során nyomon követendő,
végrehajtás alatt álló, adaptációs és
mitigációs hangsúlyú OP konstrukciók
listája

NAKFO

NEMZETI ALKALMAZKODÁSI KÖZPONT FŐOSZTÁLY
Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI
MINISZTERIUM

2020

Tartalomjegyzék

1. sz. melléklet: Az I.ÉCsT intézkedések és a NÉS-2 részcélok indikátorkészlete.....	4
A Dekarbonizációs Program (DP) intézkedéseinek output indikátorai	4
A DP és a HDÚ előrehaladását nyomon követő indikátorok.....	7
A Nemzeti Alkalmazkodási Program (NAP) intézkedéseinek output indikátorai	9
A NAP és a NAS előrehaladását nyomon követő indikátorok	12
A Szemléletformálási Program (SzP) intézkedéseinek output indikátorai.....	16
A SzP és a Partnerség az Éghajlatváltozásért SzCsT előrehaladását nyomon követő indikátorok...	17
Az I. ÉCsT végrehajtási fejezetéhez tartozó output indikátorok	20
2. sz. melléklet: A 2019-2020 során nyomon követendő, végrehajtás alatt álló, adaptációs és mitigációs hangsúlyú OP konstrukciók listája	21

1. SZ. MELLÉKLET: AZ I.ÉCST INTÉZKEDÉSEK ÉS A NÉS-2 RÉSZCÉLOK INDIKÁTORKÉSZLETE

A Dekarbonizációs Program (DP) intézkedéseinek output indikátorai

A DP az egyes intézkedésekhez az alábbi táblázatban foglalt kimeneti indikátorokat rögzíti:

1. táblázat: A DP intézkedéseire kapcsolódó output indikátorok

Intézkedés-csoport	Intézkedés	Kapcsolódó HDÚ beavatkozási terület	Output indikátor	Mértékegység	Célérték	Forrás	Gyűjtési gyakoriság	Gyűjtés felelőse
Energetika (villamos- és hőenergia termelés) intézkedéscsoport	<i>Az új Nemzeti Energiastratégia elkészítése</i>	HDÚ összes	kidolgozott, Ogy. határozatba foglalt intézkedési terv	db	1	ITM	egyszer, az I. ÉCsT zárásakor	ITM
	<i>A Nemzeti Energia és Klímaterv végleges változatának elkészítése</i>	HDÚ összes	kidolgozott, Korm.határozatba foglalt intézkedési terv	db	1	ITM	egyszer, az I. ÉCsT zárásakor	ITM
	<i>Intézkedési koncepció kidolgozása az üzemanyagok biokomponens bekeverési arányának növeléséről</i>	HDÚ 1.1.	kidolgozott koncepció	db	1	ITM	egyszer, az I. ÉCsT zárásakor	ITM
	<i>Az EED irányelv szerinti hatékony, megújuló alapú, megfizethető, környezetbarát, magas ellátásbiztonsági szintet garantáló távhőtermelési szakpolitikai program kidolgozása</i>	HDÚ 1.1., 1.2.	kidolgozott koncepció	db	1	ITM	egyszer, az I. ÉCsT zárásakor	ITM
	<i>Megújuló alapú energiatermelés lehetőségeit vizsgáló háttéranyag kidolgozása</i>	HDÚ 1.1., 1.2.	kidolgozott szakmai háttéranyag	db	1	ITM	egyszer, az I. ÉCsT zárásakor	ITM
	<i>A nemzeti energiarendszer rugalmasságjavítási lehetőségeinek vizsgálata</i>	HDÚ 1.1., 1.2.	kidolgozott szakmai háttéranyag	db	1	ITM	egyszer, az I. ÉCsT zárásakor	ITM
	<i>Szektorsemleges, energiahatékonysági kötelezettségi rendszer bevezetési lehetőségének pilot projekt keretében való vizsgálata</i>	HDÚ 1.2.	elindított pilot projekt száma	db	1	ITM	egyszer, az I. ÉCsT zárásakor	ITM
Energiához kapcsolódó intézkedés csoport	<i>Lakossági energia megtakarítás ösztönzése vidéki sátozott családi házak korszerűsítése révén</i>	HDÚ 1.1., 1.2.	kidolgozott konstrukció 2019 Q1-ben	db	1	ITM	egyszer, az I. ÉCsT zárásakor	ITM
	<i>Köz- és lakóépületek energiahatékonyságának javítását célzó ESCO program</i>	HDÚ 1.1., 1.2.	kidolgozott	db	2	ITM	egyszer, az I. ÉCsT zárásakor	ITM

Intézkedés-csoport	Intézkedés	Kapcsolódó HDÚ beavatkozási terület	Output indikátor	Mértékegység	Célérték	Forrás	Gyűjtési gyakoriság	Gyűjtés felelőse
	<i>előkészítése</i>		javaslatcsomagok száma				ÉCsT zárásakor	
Hulladék-gazdálkodás intézkedés-csoport	<i>A 2018. június 14-én hatályba lépett EU-s körforgásos gazdasági javaslatcsomag átültetéséhez szükséges hazai hulladékgazdálkodási joganyag felülvizsgálata és módosítása során a mitigációs szempontok érvényesítése</i>	HDÚ 1.3.	felülvizsgált/módosított jogszabályok száma	db	3	ITM	egyszer, az l. ÉCsT zárásakor	ITM
	<i>Hulladékgazdálkodáshoz kapcsolódó stratégiai tervezési feladatok során a mitigáció szempontjainak érvényesítése</i>	HDÚ 1.3.	kidolgozott tervdokumentumok száma	db	2	ITM	egyszer, az l. ÉCsT zárásakor	ITM
Mező-gazdaság intézkedés-csoport	<i>Oktatási anyag kidolgozása az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentését szolgáló szántóföldi agrotechnikák alkalmazására</i>	HDÚ 1.1., 1.2.	kidolgozott oktatási anyagok száma	db	1	AM	egyszer, az l. ÉCsT zárásakor	AM
Ipar intézkedés-csoport	<i>Iránymutatások és útmutatók készítése az energiahatékonysági célú beruházásokhoz kapcsolódó vállalati adókedvezmények rendszeréhez</i>	HDÚ 1.2., 1.4.	kidolgozott jogszabálmódosítási javaslat	db	1	ITM	egyszer, az l. ÉCsT zárásakor	ITM
	<i>Energiaaudit ösztönzése a KKV szektorban</i>	HDÚ 1.2., 1.4.	elindított kampány	db	1	ITM	egyszer, az l. ÉCsT zárásakor	ITM
	<i>A vasúti közlekedési elektrifikáció kiteljesítéséhez, infrastruktúra- és járműpark-fejlesztéshez szükséges további források biztosítása</i>	HDÚ 1.1., 1.2.	beszerzett és forgalomba állított járművek száma villamosított vasúti pályaszakasz hossza	db vágány km	29 67,7	ITM	évente	ITM
	<i>Az elektromos töltőhálózat kiépítésének, fejlesztésének felgyorsítása a piaci szereplők bevonásával, az ország elektromos járművel való átjárhatóságának minél gyorsabb megteremtése érdekében</i>	HDÚ 1.1., 1.2., 1.4.	új töltőpontok száma támogatott jármű-beszerzések száma	db db	1265 3699	ITM	évente	ITM
	<i>A kerékpáros közlekedés fejlesztésére vonatkozó intézkedés a kerékpáros hivatásforgalmi forgalom részarányának növelése érdekében</i>	HDÚ 1.1., 1.2.	kerékpáros hálózat kiterjedésének növekedése	km	1685	ITM	évente	ITM
	<i>Közösségi közlekedés, fejlesztésére vonatkozó intézkedések, a közösségi közlekedési modal split arányának megőrzése</i>	HDÚ 1.1., 1.2.	új intermodális csomópontok	db	3	ITM	évente	ITM
	<i>A helyi autóbuszos közlekedés fejlesztését célzó Zöld Busz Program végrehajtása</i>	HDÚ 1.1., 1.2.	megvalósult pilot projekt	db	1	ITM	egyszer, az l. ÉCsT zárásakor	ITM
f o l y ó t e r e d ő	<i>Új erdőterületek további létesítése, az erdőszültség növelése</i>	HDÚ 1.5.	új erdőterület	Ha	12 ezer	AM	évente	AM

Intézkedés-csoport	Intézkedés	Kapcsolódó HDÚ beavatkozási terület	Output indikátor	Mértékegység	Célérték	Forrás	Gyűjtési gyakoriság	Gyűjtés felelőse
			kiterjedése					
	<i>LULUCF rendelethez igazodóan erdő referenciaszint kiszámítása, a szükséges modellek elkészítése</i>	HDÚ 1.5.	meghatározott referenciaszint	db	1	AM	egyszer, az I. ÉCsT zárásakor	AM, NAIK, ÉRTI, Nemzeti Földügyi Központ Erdészeti Főosztály
	<i>Károsodott erdőterületeken az erdőgazdálkodási potenciálban okozott károk helyreállítása</i>	HDÚ 1.3., 1.5.	helyreállított erdőterület kiterjedése	Ha	2 ezer	AM	évente	AM
	<i>Az ország fával borított területének és az egyedi fák számának növelése, települészöldítési megoldások alkalmazása a faborítottság növelése érdekében</i>	HDÚ 1.5.	kidolgozott program	db	1	AM	egyszer, az I. ÉCsT zárásakor	AM, NAIK-ÉRTI

Forrás: MBFSZ.

A DP és a HDÚ előrehaladását nyomon követő indikátorok

A Dekarbonizációs Program intézkedéseinek kimeneteit összegezve és összevetve a Hazai Dekarbonizációs Útiterv beavatkozási területeivel, az alábbi eredményindikátorokkal számolhatunk:

2. táblázat: A HDÚ céljaihoz kapcsolható eredményindikátorok a DP alapján

HDÚ célrendszeri elem	Eredményindikátor	Kapcsolódó ÉCsT intézkedés	Mértékegység	Változás iránya	Forrás	Gyűjtési gyakoriság	Gyűjtés felelőse
ÁTFOGÓ CÉL: Dekarbonizáció	Összesített országos ÜHG kibocsátás	M1-M23	%	csökken Célszám: 1990-hez képest legalább 40%	Leltár	évente	ITM
BEAVATKOZÁSI TERÜLET 1: Fosszilis energiahordozók kiváltása	A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség a teljes villamosenergia-termelésen belül	M1-M6	millió kWh	nő	KSH	évente	ITM
	A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség a teljes bruttó energiafogyasztáson belül	M1-M6	% (TJ)	nő	KSH	évente	ITM
	Az energetikai szektor ÜHG kibocsátása	M1-M6	tonna CO ₂ egyenérték	csökken	leltár	évente	ITM
BEAVATKOZÁSI TERÜLET 2: Energiahatékonyság növelése	Egy főre eső végső energiafelhasználás	M1, M2, M4, M6, M7, M16, M10, M11	toe/fő	csökken	KSH	évente	ITM
	A felújításon átesett köz- és lakóépületek éves elsődleges energiafogyasztása	M8	kWh/év	csökken	pályázati dokumentációk, FAIR, ITM	évente	ITM
	Az épületszektor ÜHG kibocsátása	M8	tonna CO ₂ egyenérték	csökken	Leltár	évente	ITM
	Megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség aránya az épületszektor teljes bruttó energiafogyasztásán belül	M8	% (TJ)	nő	KSH	évente	ITM

HDÚ célrendszeri elem	Eredményindikátor	Kapcsolódó ÉCST intézkedés	Mérték- egység	Változás iránya	Forrás	Gyűjtési gyakoriság	Gyűjtés felelőse
BEAVATKOZÁSI TERÜLET 3: Természeti erőforrások igénybevételének mérséklése	<i>Hulladékgazdálkodás szektor ÜHG kibocsátása</i>	M9-M10	tonna CO ₂ egyenérték	csökken	Leltár	évente	ITM
	<i>A keletkezett hulladékokból az újrafeldolgozott vagy újrahasználatra került hulladékok aránya</i>	M9-M10	%	nő	OKIR	évente	ITM
	<i>A mezőgazdaság ÜHG (CH₄, NO_x-ek, CO₂) kibocsátása</i>	M11	tonna CO ₂ egyenérték	csökken	Leltár	évente	ITM
	<i>A mezőgazdaság végső energiahordozó felhasználása</i>	M11	ezer toe	csökken	KSH	évente	ITM
BEAVATKOZÁSI TERÜLET 4: Zöldgazdaság fejlesztése	<i>Ipar szektor ÜHG kibocsátása</i>	M12, M13	tonna CO ₂ egyenérték	csökken	Leltár	évente	ITM
	<i>Az ipar végső energiahordozó felhasználása</i>	M12, M13	ezer toe	csökken	KSH	évente	ITM
	<i>Közlekedés szektor ÜHG kibocsátása</i>	M14-M19	tonna CO ₂ egyenérték	csökken	Leltár	évente	ITM
	<i>A közlekedés végső energiahordozó felhasználása</i>	M16, M18, M19	ezer toe	csökken	KSH	évente	ITM
BEAVATKOZÁSI TERÜLET 5: Erdőtelepítés, CLT	<i>Erdőterületek kiterjedése</i>	M20, M21, M22, M23	ezer ha	nő	KSH	évente	ITM
BEAVATKOZÁSI TERÜLET 6: Kutatás, fejlesztés, innováció	<i>Energetikai és építőipari vállalkozási kutató- fejlesztő helyek K+F-ráfordításai</i>	M1, M2, M7, M14, M20	millió forint	nő	KSH	évente	ITM

Forrás: MBFSZ.

A Nemzeti Alkalmazkodási Program (NAP) intézkedéseinek output indikátorai

A NAP az egyes intézkedésekhez az alábbi táblázatban foglalt kimeneti indikátorokat rögzíti:

3. táblázat: A NAP intézkedéseikhez kapcsolódó output indikátorok

Intézkedés-csoport	Intézkedés	Kapcsolódó NAS beavatkozási terület	Output indikátor	Mértékegység	Célérték	Forrás	Gyűjtési gyakoriság	Gyűjtés felelőse
Energetikai infrastruktúra	<i>Az egyre szélsőséesebb éghajlati paraméterek fennállása esetén is megfelelő ellátásbiztonságot garantáló villamosenergiaátviteli és -elosztó rendszer koncepciójának kidolgozása és érvényesítése a Nemzeti Energiastratégia, valamint cselekvési terveinek felülvizsgálata során</i>	NAS, 3.3., 3.4.,	kidolgozott szakmai háttéranyag	db	1	ITM	egyszer, az I. ÉCst zárásakor	ITM
	<i>A klímaváltozás következtében átalakuló energiaigények alakulásának felmérése</i>	NAS 3.3., 3.4., 3.6.	NATÉR kereteiben elkészült új tanulmány	db	1	MBFSZ	egyszer, az I. ÉCst zárásakor	ITM, MBFSZ
Emberi egészség	<i>Egészségügyi és szociális intézmények hőség és UV védelmi terveinek felmérése, a kritikus helyiségek hőszabályozásának és UV sugárzás elleni védelmének biztosítása, valamint egyéb klímaváltozással összefüggő beltéri környezeti tényezők (levegő- és vízminőség) optimalizálása érdekében</i>	NAS 3.3., 3.4.,3.5.,	kidolgozott szakmai háttéranyagok száma	db	2	NNK	egyszer, az I. ÉCst zárásakor	EMMI, NNK
	<i>Extrém időjárási eseményekre figyelmeztető rendszerek felülvizsgálata és fejlesztése</i>	NAS 3.3., 3.4.,3.5.	kidolgozott szakmai háttéranyagok száma	db	1	NNK	egyszer, az I. ÉCst zárásakor	EMMI, NNK
	<i>Fertőző betegségek nyomon követési rendszerével kapcsolatos további kutatási irányok kidolgozása</i>	NAS 3.3., 3.4.,3.5., 3.6.	előkészített kutatási tematikák száma	db	2	NNK	egyszer, az I. ÉCst zárásakor	EMMI, NNK
	<i>Allergén növények monitoring rendszerének előkészítése</i>	NAS 3.3., 3.4.,3.5.	kidolgozott szakmai háttéranyagok száma	db	2	NNK	egyszer, az I. ÉCst zárásakor	EMMI, NNK
Vízgazdálkodási intézkedéscsoport	<i>A víztakarékos ivó- és (mezőgazdasági) öntözési célú vízhasználatok lehetőségeinek feltárása, elterjesztése és szabályozása</i>	NAS 3.1., 3.3., 3.4.	kidolgozott szakmai háttéranyagok száma	db	3	BM, ITM, EMMI	egyszer, az I. ÉCst zárásakor	BM, ITM, EMMI
	<i>Módszertan kidolgozása a települések számára a települési belterületi vízrendezés klímahatásokhoz rugalmasan alkalmazkodó tervezéséhez</i>	NAS 3.1., 3.3., 3.4., 3.6.	kidolgozott kézikönyv	db	1	MBFSZ	egyszer, az I. ÉCst	MBFSZ, BM

Intézkedés-csoport	Intézkedés	Kapcsolódó NAS beavatkozási terület	Output indikátor	Mértékegység	Célérték	Forrás	Gyűjtési gyakoriság	Gyűjtés felelőse
							zárásakor	
	<i>Felszíni és felszín alatti vízkészlet-modellezés, előrejelzések, és kockázatelemzések megalapozása</i>	NAS 3.1., 3.3., 3.4.	elkészült előrejelzésekkel érintett víztestek száma	db	293	BM, OVF	évente	BM, OVF
	<i>Belvízi veszélytérképezés felülvizsgálatának elindítása</i>	NAS 3.1., 3.3., 3.4.	felülvizsgált térképezési módszertan	db	1	OVF	egyszer, az I. ÉCST zárásakor	OVF
	<i>Belvízelöntések távérzékelésen alapuló meghatározása</i>	NAS 3.1., 3.3., 3.4.	kidolgozott módszertan	db	1	KIFÜ, OVF	egyszer, az I. ÉCST zárásakor	KIFÜ, OVF
	<i>A felszín alatti vízvisszatartási és tározási lehetőségek vizsgálatát célzó kutatás elindítása</i>	NAS 3.1., 3.3., 3.4., 3.6.	kidolgozott jogyakorlat gyűjtemény kidolgozott módszertani útmutató	db db	1 1	MBFSZ	egyszer, az I. ÉCST zárásakor	MBFSZ, OVF
	<i>Mezőgazdasági Vizgazdálkodás-Fejlesztési Szakpolitikai Program elkészítése</i>	NAS 3.1., 3.3., 3.4.	kidolgozott program	db	1	AM	egyszer, az I. ÉCST zárásakor	AM
	<i>A klímaváltozás okozta növekvő vízigények megfelelő minőségű kielégítését célzó műszaki állapotjavítás a víziközmű-rendszerekben</i>	NAS 3.1., 3.3., 3.4.	megvalósított rekonstrukciós projektek száma	db	10	ITM	évente	ITM
Katasztrófavédelem, biztonságpolitika	<i>A kormányzati szervek katasztrófafhelyzet-értékelő képességének erősítése</i>	NAS 3.3., 3.4., 3.5.	kialakított értékelő rendszer	db	1	OVF	egyszer, az I. ÉCST zárásakor	BM, OVF
	<i>Földtani veszélyforrások klímabefolyásoltságának feltárása, tipizálása</i>	NAS 3.3., 3.4., 3.5., 3.6.	elkészült kutatási jelentés	db	1	MBFSZ	egyszer, az I. ÉCST zárásakor	ITM, MBFSZ
	<i>Az ivóvízellátó rendszerek klíma-rezilienciájának növelése az extrém időjárási eseményekhez kapcsolódó kockázatkezelés beépítésével az ivóvízbiztonsági tervekbe.</i>	NAS 3.3., 3.4., 3.5., 3.6.	kidolgozott módszertani útmutató	db	1	NNK	egyszer, az I. ÉCST zárásakor	EMMI, NNK
	<i>Az épületállomány klíma-sérülékenységét az extrém csapadék hatására bekövetkező, süllyedést/emelkedést okozó talajtani elmozdulások elemzésével vizsgáló kutatás előkészítése</i>	NAS 3.3., 3.4., 3.5., 3.6.	előkészített projekt	db	1	MBFSZ	egyszer, az I. ÉCST zárásakor	ITM, BM, MBFSZ

Intézkedés-csoport	Intézkedés	Kapcsolódó NAS beavatkozási terület	Output indikátor	Mértékegység	Célérték	Forrás	Gyűjtési gyakoriság	Gyűjtés felelőse
Mezőgazdaság, vidékfejlesztés	<i>2020. évi öntözésfejlesztések előkészítési munkálatainak biztosítása</i>	NAS 3.1. 3.3., 3.4., 3.5.	elkészült dokumentációk száma	db	7	BM, AM NAK	egyszer, az I. ÉCST zárásakor	BM
	<i>A környezet- és klímavédelmi szempontokat figyelembe vevő, mezőgazdasági célú öntözés bővítése, a korszerűsítés feltételrendszerének kidolgozása</i>	NAS 3.1., 3.3., 3.4.,	kiépült monitoring rendszer	db	1	BM	egyszer, az I. ÉCST zárásakor	BM
	<i>A klímaváltozás káros hatásaihoz való alkalmazkodást segítő talajhasználat népszerűsítése</i>	NAS 3.1., 3.3., 3.4., 3.5.	elkészült kiadvány	db	1	AM	egyszer, az I. ÉCST zárásakor	
	<i>Klímavédelmi szempontrendszer integrálása a mezőgazdasági szaktanácsadásba</i>	NAS 3.3., 3.4., 3.5.	integrált új modulok száma	db	3	NAK	egyszer, az I. ÉCST zárásakor	AM, NAK
Természetvédelem	<i>Ökoszisztéma-szolgáltatások koncepciójára, értékelésére és térképezésére, az erre alapuló jólléti értékelésre és jövőképelemzésre, valamint a Zöld Infrastruktúra koncepcióra alapozott ágazati stratégiai javaslatok kialakítása és kommunikációja</i>	NAS 3.1., 3.3., 3.4., 3.6.	kidolgozott javaslati anyagok száma	db	1	AM	egyszer, az I. ÉCST zárásakor	AM
	<i>A pannon gyepek és kapcsolódó élőhelyek hosszú távú megőrzése az Országos Natura 2000 Priorizált Intézkedési Terv stratégiai intézkedéseinek megfelelő ütemezésű megvalósításán keresztül</i>	NAS 3.1., 3.3., 3.4., 3.6.	kidolgozott szakmai háttéranyag	db	1	AM	egyszer, az I. ÉCST zárásakor	AM
Erdőgazdálkodás	<i>A klímaváltozás erdészeti hatásairól szóló kutatási eredmények integrálása az erdőgazdálkodási üzemtervekbe</i>	NAS 3.1., 3.3., 3.4., 3.6.	kidolgozott és bevezetett döntéstámogatási rendszer	db	1	AM	egyszer, az I. ÉCST zárásakor	AM
	<i>Klímareziliens erdészeti szaporítóanyagok alkalmazása</i>	NAS 3.1., 3.3., 3.4.,	klímaváltozás hatásainak ellenállóbb szaporító- anyaggal történő erdőfelújítás és erdőtelepítés	ha	500	AM	évente	AM
	<i>Erdőállapot nyomon követését biztosító monitoring rendszer – Erdészeti Mérő- és Megfigyelő Rendszer (EMMRE) - továbbfejlesztése</i>	NAS 3.1., 3.3., 3.4., 3.6.	kidolgozott TEMRE monitoring rendszer	db	1	AM	egyszer, az I. ÉCST zárásakor	AM
Turizmus	<i>A turizmus szektorban az éghajlatváltozási hatások vizsgálatával kapcsolatos módszertani fejlesztések megvalósítását és hazai és nemzetközi jó gyakorlatok megosztását célzó kutatás előkészítése</i>	NAS 3.3., 3.4., 3.6.	előkészített projekt	db	1	MBFSZ	egyszer, az I. ÉCST zárásakor	ITM, MBFSZ

A NAP és a NAS előrehaladását nyomon követő indikátorok

A NAP intézkedésenkénti outputindikátorai alapján és a Nemzeti Alkalmazkodási Stratégia beavatkozási területeihez rendelve a várható eredményeket, az ÉCST/NÉS-2 kapcsán a következő alkalmazkodási eredményindikátorok köre határozható meg:

4. táblázat: A NAS céljaihoz kapcsolható eredményindikátorok a NAP alapján

NAS beavatkozási terület	Eredményindikátor	Kapcsolódó ÉCST intézkedés	Mértékegység	Változás iránya	Forrás	Gyűjtési gyakoriság	Gyűjtés felelőse
ÁTFOGÓ CÉL: Alkalmazkodás és felkészülés - a nemzeti erőforrások készleteinek és minőségének megóvása, a változó külső feltételekhez való rugalmas válaszok előmozdítása	<i>Alkalmazkodási stratégiával rendelkező települések összesített lakosság száma</i>	mindegyik	fő	nő, Célszám: 5 900 000 ¹	ITM/ FAIR	évente	MBFSZ
BEAVATKOZÁSI TERÜLET 1: A természeti erőforrások készleteinek és minőségének megőrzése, illetve tartamos hasznosítása a fenntarthatóság felé való átmenet elősegítése érdekében	<i>Erdőterületek kiterjedése</i>	A26; A27; A28	ezer ha	nő	KSH	évente	ITM
	<i>Rendszeresen monitorozott erdőterületek kiterjedése</i>	A26; A27; A28	ezer ha	nő	AM/ NAIK-ERTI	évente	AM/ NAIK-ERTI
	<i>Sérülékeny erdőterületek aránya</i>	A26; A27; A28	%	csökken	NATÉR	a NÉS megvalósításának kezdetén, közepén és végén történő 3 adatfelvételezés	AM/ NAIK-ERTI
	<i>Átlagos hipotetikus talajvíztűkőr</i>	A7, A9, A15, A12	m	a csökkenés mértéke ne haladjon meg egy konkretizált értéket	NATÉR	2 adatfelvételezés (2005-2009 átlaga és 2025-2030 átlaga)	MBFSZ
	<i>Háztartások részére szolgáltatott víz egy főre eső fogyasztása</i>	A7, A14, A9, A12	ezer m ³	nem nő	KSH	3 adatfelvételezés (2017, 2023, 2030)	BM
	<i>Klímaérzékeny természetes élőhelyek együttes sérülékenysége</i>	A24, A25	komplex indikátor	nem nő	NATÉR	a NÉS megvalósításának kezdetén, közepén és végén történő 3 adatfelvételezés	AM
	<i>Összes zöldterület</i>	későbbi ÉCST	m ³	nő	TeIR-KSH	2 adatfelvételezés	BM

¹3 millió fő a KEHOP 1.2.0. által meghatározott célszám 2020-ig, ezt követően további 1,9 millió fővel számolunk, minden 10.000 fő fölötti lakosságszámú településre klímastratégia elkészítését megcélózva (ez 142 települést jelent az országos (3155) településállományból).

NAS beavatkozási terület	Eredményindikátor	Kapcsolódó ÉCsT intézkedés	Mérték- egység	Változás iránya	Forrás	Gyűjtési gyakoriság	Gyűjtés felelőse
		intézkedése járul majd hozzá				(2017, 2023, 2030)	
	<i>Ökológiai gazdálkodásba bevont mezőgazdasági terület kiterjedése</i>	A21	ha	nő	KSH	évente	AM
BEAVATKOZÁSI TERÜLET 2: Sérülékeny térségek alkalmazkodási lehetőségeinek feltárása, térség-specifikus alkalmazkodási stratégiai dokumentumok kidolgozása és integrálása a térségi fejlesztési tervekbe	<i>Elfogadott klímastratégiával rendelkező települések összesített lakosság száma</i>	későbbi ÉCsT intézkedése járul majd hozzá	fő	nő	ITM/ FAIR	a NÉS megvalósításának kezdetén, közepén és végén történő 3 adatfelvételezés	ITM/ MBFSZ
	<i>A szélsőséges időjárási jelenségekre (hőhullámok, áradások, viharok) vonatkozó akciótervvel rendelkező települések összlakosság száma</i>	későbbi ÉCsT intézkedése járul majd hozzá	fő	nő	ITM	a NÉS megvalósításának kezdetén, közepén és végén történő 3 adatfelvételezés	ITM
	<i>Elfogadott alkalmazkodási vonatkozásokat is integráló helyi fejlesztési / rendezési dokumentummal rendelkező települések összesített lakosság száma</i>	későbbi ÉCsT intézkedése járul majd hozzá	fő	nő	LLTK	a NÉS megvalósításának kezdetén, közepén és végén történő 3 adatfelvételezés	ITM/ MBFSZ
	<i>Klimaváltozási sérülékenység- vagy kockázatelemzések eredményeit hasznosító turisztikai desztinációk száma</i>	A29	db	nő	projekt-gazda, TDM szervezetek	kétévente	ME/ Turizmus szakágazati irányítás
BEAVATKOZÁSI TERÜLET 3: Sérülékeny ágazatok rugalmas és innovatív alkalmazkodásának megvalósítása, valamint ágazat- specifikus alkalmazkodási stratégiai dokumentumok kidolgozása és integrálása az ágazati tervezésbe	<i>Hőségriadó/ UV védelmi tervvel rendelkező egészségügyi és szociális intézmények által biztosított szolgáltatásokban részesülő lakosság</i>	A1	fő	nő	EMMI/ NNK	évente	EMMI
	<i>1 főre jutó, öntözésre értékesített vízmennyiség</i>	A7, A13, A20, A23	millió m ³ /fő	nő	KSH	évente	KSH
	<i>Települési vízvisszatartást célzó beruházásokkal érintett települések lakosság száma</i>	A8	fő	nő	ITM	3 évente	ITM
	<i>Agrárkörnyezetgazdálkodásba bevont területek kiterjedése</i>	A20; A21	ha	nő	AM		AM
	<i>Klimabarát turisztikai védjeggyel rendelkező attrakciók, szolgáltatások száma</i>	A 29	db	nő	TDM szervezetek, MTÜ	3 évente	MÜT
	<i>Vízvisszatartó gazdálkodás által érintett földterület</i>	A7, A9, A10, A11, A12, A13, A20, A21	ha	nő	AM	évente	AM

NAS beavatkozási terület	Eredményindikátor	Kapcsolódó ÉCsT intézkedés	Mérték- egység	Változás iránya	Forrás	Gyűjtési gyakoriság	Gyűjtés felelőse
	<i>Mezőgazdasági alkalmazkodási komplex index</i>	A20,-A23, A7, A12, A10, A11	kidolgozandó	alacsony és igen alacsony alkalmazkodó- képességű területek aránya nem nő	NATÉR további fejlesztésével kidolgozandó	a NÉS megvalósításának kezdetén, közepén és végén történő 3 adatfelvételezés	MBFSZ
	<i>Sérülékeny épületek aránya az épületállományon belül</i>	későbbi ÉCsT intézkedése járul majd hozzá	%	csökken	NATÉR további fejlesztésével kidolgozandó	a NÉS megvalósításának kezdetén, közepén és végén történő 3 adatfelvételezés	MBFSZ
BEAVATKOZÁSI TERÜLET 4: Növekvő kockázatok kezelésére való felkészülés elősegítése, és az alkalmazkodás megvalósítása kiemelt nemzetstratégiai jelentőségű horizontális területeken (többek között katasztrófavédelem, kritikus infrastruktúra a vízgazdálkodás és a vidékfejlesztés területein)	<i>A támogatott innovatív víztakarékossági projektek által megtakarított ivóvíz mennyisége szolgáltatónként.</i>	A7; A14, A10, A11	fő	nő	projektgazda, víziközmű szolgáltató	3 évente	ME, BM, ITM
	<i>Természetközeli vízpótlási rendszerek, vízvizsztatartást biztosító csatornarendszerek által visszatartott víz mennyisége / érintett területek kiterjedése</i>	A13; A20; A21; A23	millió m ³ / ha	nő	projektgazda, területi VIZIG, OVF	évente	ME, BM, ITM
	<i>Belvíz- és helyi vízkár események száma</i>	A16	db	nem nő	TelR/BM OKF	a NÉS megvalósításának kezdetén, közepén és végén történő 3 adatfelvételezés	BM, BM OKF
	<i>Agrárkár-enyhítési rendszerbe bejelentett aszály, mezőgazdasági árvíz, belvíz, felhőszakadás, vihar és a jégeső károk együttesen</i>	A21; A20; A22	db	nem nő	Magyar Államkincstár	évente	AM
	<i>Időjárási események okozta üzemzavarok, hibák éves száma</i>	A1, A2	db/év	nem nő	vízügyi igazgatóságok, gáz- és áramszolgáltató k	évente	ITM/ MBFSZ
	<i>A klímabiztos megoldásokkal felszerelt kiemelt létesítmények és infrastruktúra elemek szolgáltatásai által ellátott lakosság</i>	A3; A17; A18; A19	fő	nő	projekt-gazda	a NÉS megvalósításának kezdetén, közepén és végén történő 3 adatfelvételezés	ME, BM
BEAVATKOZÁSI TERÜLET 5: A klímaváltozás várható társadalmi hatásainak mérséklése és a társadalom alkalmazkodóképességének javítása, az alkalmazkodási lehetőségek a társadalom által	<i>Hóhullámos napokon az egy °C-ra vetített napi többlethalálózás</i>	A3, A4	%	nem nő	NNK	a NÉS megvalósításának kezdetén, közepén és végén történő 3 adatfelvételezés	EMMI
	<i>Újonnan bevezetett oltásokat beadatok száma</i>	A5	fő	nő	NNK	évente	EMMI
	<i>Rendszeresen monitorozott vektorok és nővényfajok száma</i>	A5, A6	db	nő	NNK	évente	EMMI

Forrás: MBFSZ.

NAS beavatkozási terület	Eredményindikátor	Kapcsolódó ÉCsT intézkedés	Mérték- egység	Változás iránya	Forrás	Gyűjtési gyakoriság	Gyűjtés felelőse
történő megismertetésének elősegítése.	<i>Azoknak az aránya, akik nem tudják megfelelően melegen tartani az otthonukat</i>	M3, M5, M8, M9	%	csökken	EU Energy Poverty Observation	3 évente	ITM
BEAVATKOZÁSI TERÜLET 6: Kutatások, innovációk támogatása, a tudományos kutatási eredmények közzététele	<i>A NATÉR rendszerben elérhető sérülékenységvizsgálati tematikák száma</i>	későbbi ÉCsT intézkedése járul majd hozzá	db	nő	MBFSZ	évente	ITM
	<i>A NATÉR rendszerben összességében elérhető módszertani segédletek, útmutatók száma</i>	későbbi ÉCsT intézkedése járul majd hozzá	db	nő	MBFSZ	évente	ITM
	<i>Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás témájában megjelenő tudományos közlemények száma</i>	későbbi ÉCsT intézkedése járul majd hozzá	db	nő	NKFIA, MTA,	évente	ME

Forrás: MBFSZ.

A Szemléletformálási Program (SzP) intézkedéseinek output indikátorai

Az alábbiakban bemutatjuk a szemléletformálás előrehaladását nyomon követő indikátorok rendszerét. Itt jegyezzük meg, hogy az EKSzCsT-ről szóló Korm. határozat 9. pontja is önálló monitoring rendszer létrehozását irányozta elő. A két rendszert a gyakorlatban össze kell majd hangolni.

5. táblázat: Az SzP intézkedéseikhez tartozó output indikátorok

Intézkedés-csoport	Intézkedés	Kapcsolódó HDÚ, NAS beavatkozási terület	Output indikátor	Mértékegység	Célérték	Forrás	Gyűjtési gyakoriság	Gyűjtés felelőse
Partnerség a médiával	<i>Aktív kapcsolat kialakítása a médiával az éghajlat-változáshoz kapcsolódó hírek, információk intenzívebb megjelenítéséért</i>	HDÚ, NAS összes	elkészült adatbázis kidolgozott javaslati anyag	db db	1 1	ITM	egyszer, az I. ÉCsT zárásakor	ITM
Szemléletformálás és gyakorlati cselekvésre nevelés az oktatásban	<i>Éghajlatvédelem megjelenítése az oktatásban</i>	HDÚ, NAS összes	kidolgozott javaslati háttéranyagok száma elkészült technikai segédlet lezajlott képzések száma	db db db	5 1 1	EMMI, ITM EMMI, AM	egyszer, az I. ÉCsT zárásakor	EMMI, ITM EMMI, AM, MMK, felsőoktatási intézmények
Minta-projektek	<i>A gyakorlatban létező, jó mitigációs és alkalmazkodási példák felkutatása</i>	HDÚ, NAS összes	elkészített joggyakorlat-lista	db	1	ITM, MBFSZ	egyszer, az I. ÉCsT zárásakor	ITM, MBFSZ
Hálózatiépítés: kormányzati, gazdasági, civil, tudományos és egyházi szereplők bevonása	<i>Nemzeti éghajlatváltozási jelentésért felelős szervezet működésének támogatása</i>	HDÚ, NAS összes	kidolgozott helyzetelemző háttéranyagok száma lezajlott tudásmegosztási rendezvények száma	db db	2 1	ITM	egyszer, az I. ÉCsT zárásakor	ITM
	<i>A szakmai, társadalmi háttérű kibocsátás-csökkentési és fenntarthatósági kezdeményezések szakmai támogatása, népszerűsítése</i>	HDÚ, NAS összes	megszervezett események száma	db	2	ITM	egyszer, az I. ÉCsT zárásakor	ITM

Forrás: MBFSZ.

A SzP és a Partnerség az Éghajlatváltozásért SzCsT előrehaladását nyomon követő indikátorok

Az Éghajlatváltozási Szemléletformálási Terv intézkedéseinek output mutatói jelentették azt az alapot, melyre építkezve, a Partnerség az Éghajlatváltozásért Szemléletformálási Cselekvési Terv (mint a NÉS-2 harmadik pillére) beavatkozási területeihez eredményindikátorokat definiál az I. ÉCsT. Ezek csoportja a következő táblázatban kerül részletezésre:

6. táblázat: A Partnerség az Éghajlatváltozásért Szemléletformálási Cselekvési Terv céljaihoz kapcsolható eredményindikátorok az SzP alapján

NÉS-2 éghajlati szemléletformálás és partnerségi célrendszeri elem	Eredményindikátor	Kapcsolódó I. ÉCsT intézkedés	Mértékegység	Változás iránya	Forrás	Gyűjtési gyakoriság	Gyűjtés felelőse
ÁTFOGÓ CÉL: Az éghajlatváltozással kapcsolatos szemléletformálás célja a klímatudatosság és a fenntarthatóság szempontjainak integrálása a tervezésbe, a döntéshozatalba és a cselekvésekbe a társadalom minden szintjén.	<i>Energia- és klímatudatossági kampányokban aktívan résztvevő lakosság száma</i>	Sz1, Sz2, Sz3, Sz5	fő	Célszám: 800.000 ²	összehasonlító elemzés közvélemény-kutatások alapján az időszak elején és végén	a NÉS megvalósításának kezdetén, közepén és végén történő 3 adatfelvételezés	ITM
BEAVATKOZÁSI TERÜLET 1: Szemléletformálás és gyakorlati cselekvésre nevelés az oktatásban	<i>A közigazgatásban dolgozók között a klímaváltozás fogalmával és következményeivel tisztában levők aránya</i>	Sz2	%	nő	összehasonlító elemzés közvélemény-kutatások alapján az időszak elején és végén	a NÉS megvalósításának kezdetén, közepén és végén történő 3 adatfelvételezés	ITM
	<i>A közigazgatásban dolgozók között mitigációs és alkalmazkodási beavatkozásokra hajlandóságot mutatók aránya</i>	Sz2	%	nő	összehasonlító elemzés közvélemény-kutatások alapján az időszak elején és végén	a NÉS megvalósításának kezdetén, közepén és végén történő 3 adatfelvételezés	ITM
	<i>Azon ágazati stratégiák aránya, amelyek a jövőre vonatkozó célok és feladatok kijelölése során bizonyíthatóan mérlegelik a klímaváltozás várható hatásait.</i>	Sz2	%	nő	ITM	a NÉS megvalósításának kezdetén, közepén és végén történő 3 adatfelvételezés	ITM

A KEHOP által deklarált célszám szerint összesen 505.000 főt érnek el 2020-ig a szemléletformálási programok (120 .000 fő klímastratégiához kapcsolódó alkalmazkodási, 130.000 fő víziközművekkel kapcsolatos, 90.000 fő hulladékgazdálkodással kapcsolatos, 150.000 fő energia- és klímatudatossággal kapcsolatos és 15.000 fő természetvédelmi programok) keretében; ehhez tesz hozzá a NÉS célszáma egy tervezett többletet 2030-ig az új EU programidőszak forrásaival és a hazai támogatásokkal számolva.

NÉS-2 éghajlati szemléletformálás és partnerségi célrendszeri elem	Eredményindikátor	Kapcsolódó I. ÉCST intézkedés	Mértékegység	Változás iránya	Forrás	Gyűjtési gyakoriság	Gyűjtés felelőse
	<i>Elfogadott klímastratégiával rendelkező települések összesített lakosság száma</i>	Sz1	fő	nő	ITM/ FAIR	a NÉS megvalósításának kezdetén, közepén és végén történő 3 adatfelvételezés	ITM/ MBFSZ
BEAVATKOZÁSI TERÜLET 2: Partnerség a médiával	<i>Az éghajlatváltozás, fenntarthatóság kérdéseivel foglalkozó műsoridő a közmédiában</i>	Sz1	műsorperc/hét	nő	összehasonlító elemzés média felmérésekről az időszak elején és végén	a NÉS megvalósításának kezdetén, közepén és végén történő 3 adatfelvételezés	ITM/ MBFSZ
	<i>A klímaváltozás várható következményeivel tisztában lévő médiafogyasztók aránya</i>	Sz1	%	nő	összehasonlító elemzés média felmérésekről az időszak elején és végén	a NÉS megvalósításának kezdetén, közepén és végén történő 3 adatfelvételezés	ITM
	<i>A megvalósított mitigációs és alkalmazkodási tevékenységek aránya a médiafogyasztók körében</i>	Sz1	%	nő	összehasonlító elemzés média felmérésekről az időszak elején és végén	a NÉS megvalósításának kezdetén, közepén és végén történő 3 adatfelvételezés	ITM
BEAVATKOZÁSI TERÜLET 3: Szemléletformálás és gyakorlati cselekvésre nevelés az oktatásban	<i>Közügytantervben résztvevők között az éghajlatváltozás hatásaival kapcsolatos megfelelő ismeretekkel rendelkezők aránya</i>	Sz2	%	nő	összehasonlító elemzés felmérésekről az időszak elején és végén	a NÉS megvalósításának kezdetén, közepén és végén történő 3 adatfelvételezés	EMMI, ITM
	<i>Szakképzésben résztvevőknek az éghajlatváltozás hatásaival kapcsolatos megfelelő ismeretekkel rendelkezők aránya</i>	Sz2	%	nő	összehasonlító elemzés felmérésekről az időszak elején és végén	a NÉS megvalósításának kezdetén, közepén és végén történő 3 adatfelvételezés	EMMI, ITM
	<i>Szakképzésben résztvevők között a mitigációs és alkalmazkodási tevékenységekre való hajlandóságot mutatók aránya</i>	Sz2	%	nő	összehasonlító elemzés felmérésekről az időszak elején és végén	a NÉS megvalósításának kezdetén, közepén és végén történő 3 adatfelvételezés	EMMI, ITM
	<i>Klímavédelemmel kapcsolatos programokban részt vevők aránya a felsőoktatásban</i>	későbbi ÉCST intézkedése járul majd hozzá	%	nő	beszámoló az időszak végén	a NÉS megvalósításának végén	ITM
	<i>Pedagógusképzésben a fenntarthatóság oktatását célzó új tárgyak, modulok száma</i>	Sz2	db	nő	összehasonlító elemzés felmérésekről az időszak elején és végén	a NÉS megvalósításának kezdetén, közepén és végén történő 3 adatfelvételezés	EMMI, ITM
	<i>Fenntarthatóság, klímatudatosság erősítését célzó oktatási tevékenységet végző oktatási intézmények tanulóinak száma</i>	Sz2	fő	nő	összehasonlító elemzés felmérésekről az időszak elején és végén	a NÉS megvalósításának kezdetén, közepén és végén történő 3 adatfelvételezés	EMMI, ITM

NÉS-2 éghajlati szemléletformálás és partnerségi célrendszeri elem	Eredményindikátor	Kapcsolódó I. ÉCsT intézkedés	Mértékegység	Változás iránya	Forrás	Gyűjtési gyakoriság	Gyűjtés felelőse
BEAVATKOZÁSI TERÜLET 4: Komplex kampányok a klímatudatosságért	<i>A lakosságon belül a fenntartható energiatermelés és -használat témakörében kellő ismeretekkel rendelkezők aránya</i>	Sz1, Sz5	%	nő	összehasonlító elemzés felmérésekről az időszak elején és végén	a NÉS megvalósításának kezdetén, közepén és végén történő 3 adatfelvételezés	ITM
	<i>A lakosságon belül a tudatos termelés és fogyasztás témakörében kellő ismeretekkel rendelkezők aránya</i>	Sz1, Sz5	%	nő	összehasonlító elemzés felmérésekről az időszak elején és végén	a NÉS megvalósításának kezdetén, közepén és végén történő 3 adatfelvételezés	ITM
BEAVATKOZÁSI TERÜLET 5: Hálózatépítés kormányzati, gazdasági, civil, tudományos és egyházi szereplők bevonásával	<i>Működő, fenntarthatósággal, éghajlatváltozással foglalkozó, civil, tudományos és egyházi szervezetek, intézmények, hálózatok által elért emberek száma</i>	Sz4, Sz5	fő	nő	MBFSZ-NAKFO	a NÉS megvalósításának kezdetén, közepén és végén történő 3 adatfelvételezés	ITM
	<i>A környezeti hatásvizsgálati eljárások elbírálásban érdemben részt vevő, képzett állami tisztviselők aránya</i>	Sz3	%	nő	agrárminiszter jelentése	a NÉS megvalósításának kezdetén, közepén és végén történő 3 adatfelvételezés	AM
	<i>Helyi mitigációs és/vagy alkalmazkodási programokban részt vevő gyülekezetek, egyházi közösségek, csoportok által elért hívek száma</i>	későbbi ÉCsT intézkedése járul majd hozzá	fő	nő	egyházak önbevallása	a NÉS megvalósításának kezdetén, közepén és végén történő 3 adatfelvételezés	EMMI
	<i>Mintaértékű projektekről ismeretekkel rendelkező lakosság aránya</i>	Sz1, Sz4, Sz5	%	nő	összehasonlító elemzés felmérésekről az időszak elején és végén	a NÉS megvalósításának kezdetén, közepén és végén történő 3 adatfelvételezés	ITM, MBFSZ

Forrás: MBFSZ.

Az I. ÉCsT végrehajtási fejezetéhez tartozó output indikátorok

7. táblázat: A végrehajtási fejezethez tartozó output indikátorok

Intézkedés-csoport	Intézkedés	Kapcsolódó NAS beavatkozási terület	Output indikátor	Mértékegység	Célérték	Forrás	Gyűjtési gyakoriság	Gyűjtés felelőse
Végrehajtás	<i>Átfogó monitoring és értékelési keretrendszer létrehozása az energetikai- és klímapolitikai szakpolitikai intézkedések eredményeinek mérésére, kiértékelésére</i>	HDÚ, NAS összes	kidolgozott javaslati anyag	db	1	ITM	egyszer, az I. ÉCsT zárásakor	ITM
	<i>Nemzeti Üvegházgáz Adatbázis kialakítása</i>	HDÚ, NAS összes	kifejlesztett és működő szoftver	db	1	ITM	egyszer, az I. ÉCsT zárásakor	ITM
	<i>A 2020 utáni EU programidőszak mitigációs és adaptációs szakterületeket érintő támogatási tematikáinak előkészítése</i>	HDÚ, NAS összes	kidolgozott módszertan elkészült eljárásrendek száma	db db	1 2	ITM	egyszer, az I. ÉCsT zárásakor	ITM
	<i>A 2020-ig tartó jelen programidőszak végéig a kifutás alatt álló, mitigációs, adaptációs és kapcsolódó szemléletformálási pályázati kiírások hatékony zárásának, végrehajtásának biztosítása</i>	HDÚ, NAS összes	nyomon követett konstrukciók száma	db	10	ITM	évente	ITM
	<i>A nemzetközi klímafinanszírozásban való állandó magyar részvétel keretében a Nyugat-Balkáni Zöld Alap Projekt első fázisaként a Nyugat-Balkáni Zöld Központ Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság megalapítása</i>	HDÚ, NAS összes	létrehozott nonprofit szervezet	db	1	ITM	egyszer, az I. ÉCsT zárásakor	ITM
	<i>Energetikai Innovációs Tanács működtetése</i>	HDÚ összes	Felállított tanács üléseinek száma	db	1	ITM	évente	ITM

Forrás: MBFSZ.

Forrás: MBFSZ.

2. SZ. MELLÉKLET: A 2019-2020 SORÁN NYOMON KÖVETENDŐ, VÉGREHAJTÁS ALATT ÁLLÓ, ADAPTÁCIÓS ÉS MITIGÁCIÓS HANGSÚLYÚ OP KONSTRUKCIÓK LISTÁJA

Az I. ÉCst „V4” A 2020-ig tartó jelen programidőszak végéig a kifutás alatt álló, mitigációs és adaptációs szakterületeket érintő pályázati kiírások hatékony zárásának, végrehajtásának biztosítása” intézkedésének célja, hogy a 2014-2020-as programidőszak azon klímaváltozáshoz kapcsolódó projektjei, amelyek még nem zárultak le, sikeresen megvalósuljanak az I. ÉCst időtávjának végéig.

Arról, hogy az egyes támogatási konstrukciók közül melyek lehetnek érintettek, a www.palyazat.gov.hu támogatott projekt keresőjéből tájékozódunk.³ Összegyűjtöttük azokat a konstrukciókat, amelyek szorosan kapcsolódnak a mitigáció és alkalmazkodás problématerületéhez és megnéztük azt, hogy az egyes programok esetében hogyan aránylik egymáshoz a „Hatályos szerződések összege” és a „Kifizetett összeg”. Azokat jelenítjük meg alább, amelyek esetében a kifizetett összeg nem haladja meg a 75%-ot, feltételezve azt, hogy ezek a programok még nagy arányban a megvalósítás fázisában vannak. A Vidékfejlesztési Programra (VP) vonatkozóan a fenti weblapon a tájékoztatás nem teljes körű, így a VP-ből az itt megjelenített intézkedések az Agrárminisztériummal folytatott egyeztetés során kerültek kiválasztásra.

Az intézkedéslista a teljesség igénye nélkül készült, koncentrálva a klímaváltozás szempontjából leginkább releváns projektekre.

Mitigáció

- **Energiahatékonyságot célzó konstrukciók, megújuló energiaforrások alkalmazása**
  - TARTALMA: Hitelprogramok a lakóépületek energiahatékonyságának és megújuló energia felhasználásának növelésének érdekében
  - VEKOP-5.2.1-17; GINOP-8.4.1/A-17.
  - TARTALMA: A támogatási programok célja a távhő-szektor energetikai korszerűsítése, a helyi hő és hűtési igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal, továbbá a megújuló alapú zöldáram-termelés elősegítése.
  - KEHOP-5.3.1-17; KEHOP 5.3.2-17; KEHOP-5.1.3-17.
- **Vállalkozások megújuló energia használatával megvalósuló energiahatékonysági fejlesztéseinek támogatása**
  - TARTALMA: A programok célja megújuló energia használatával megvalósuló energiahatékonysági fejlesztések támogatása kombinált hiteltermékkel
  - VEKOP-5.1.1-5.1.2; GINOP-4.1.1-8.4.4-16 kombinált hiteltermékkel, valamint vissza nem térítendő támogatás formájában GINOP-4.1.2-18, GINOP-4.1.3-19, GINOP-4.1.4-19.
- **Hulladékmennyiség csökkentése, hulladékkezelés fejlesztése**
  - TARTALMA: A programok keretében a hulladék előkezelésének, hasznosításának és ártalmatlanításának fejlesztése valósul meg, továbbá a biológiailag lebomló hulladékok eltérítése a hulladéklerakóktól.
  - KEHOP-3.1.2; KEHOP 3.1.2.

³ Az adatok lekérése 2019. 03. 22-én történt.

- **Közlekedéssel kapcsolatos fejlesztések**

- TARTALMA: A programok a fenntartható városi közlekedés fejlesztését célozzák a Közép-magyarországi régióban és a kevésbé fejlett régiókban, továbbá a nemzetközi (TEN-T) hálózat jobb vasúti és vízi elérhetőségét.
- IKOP-2.1.0; IKOP-3.1.0; IKOP-3.2.0.

- **ÜHG- és/vagy ammóniakibocsátások csökkentését célzó állattartó telepi korszerűsítési beruházások**

- TARTALMA: A támogatások keretében állattartó telepek korszerűsítése valósul meg (baromfitartó telepek, szarvasmarhatartó telepek, juh- és kecsketartó telepek és sertéstartó telepek), az állattenyésztési ágazat további fejlesztését szolgáló trágyatárolók építése mellett
- VP2-4.1.1.1-16, VP2-4.1.1.2-16, VP2-4.1.1.3-16, VP2-4.1.1.5-16, VP5-4.1.1.6-15

Alkalmazkodás

- **Helyi klímastratégiák kidolgozása**

- TARTALMA: A program célja a helyi és a vonzáskörzeten alapuló térségi szintű klímastratégiák kidolgozása, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást és üvegházhatású gázkibocsátás-csökkentést elősegítő helyi kapacitások megerősítése.
- KEHOP 1.2.1

- **Dombvidéki vízgazdálkodás fejlesztése**

- TARTALMA: A támogatás célja a dombvidéki vízgazdálkodás feltételeinek javítása a helyi igényeknek és adottságoknak megfelelően. Ennek keretében elsődleges cél a dombvidéki területeken a csapadékvíz helyben tartása, a felszíni vízlevezetés, lefolyás lassítása, a dombvidéki kisvízfolyások vízhozamának egyenletesebbé tétele a hasznosítási lehetőségek együttes megteremtésével.
- KEHOP 1.5.0

A települési csapadékvíz-gazdálkodási rendszerek fejlesztése

- TARTALMA: A településeket érő csapadék éghajlatváltozást figyelembe vevő biztonságos összegyűjtése, visszatartása és hasznosítása, valamint a meglévő rendszerek felülvizsgálata (a települési biodiverzitás és zöld infrastruktúra elemek felhasználásának előtérbe helyezésével).
- TOP 2.1.3, célzott költségvetési forrás (Pest megye)

Leromlott állapotú természetes élőhelyek helyreállítása, a természetvédelmi kezelés hatékonyságának javítása

- TARTALMA:
  - Élőhely-rekonstrukciós beruházások: a természetes és természetközeli élőhelyeket veszélyeztető, illetve ezek leromlását okozó tényezők (pl. idegenhonos inváziós fajok terjedése; a vízháztartás megváltozása, feltöltődés-feliszapolódás, gyepek cserjésedése) kezelése a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek természetvédelmi helyzete javításáért
  - Élőhely-kezelési infrastruktúra fejlesztése;
  - Élőhely-rekonstrukciót és kezelési infrastruktúra-fejlesztést együttesen tartalmazó komplex fejlesztések;
  - Fajmegőrzési beruházások.

- KEHOP 4.1.0, VEKOP 4.2.1-15, VEKOP 4.2.1-17

Kerékpáros turisztikai infrastruktúra- és szolgáltatásfejlesztés kiemelt desztinációkban

- TARTALMA: A kerékpáros turisták igényeit kiszolgáló, nemzetközi jó gyakorlatokon alapuló kerékpárforgalmi létesítmények kialakítása, hálózatba szervezése és kerékpárosbarát szolgáltatásfejlesztések megvalósítása kiemelt desztinációkban, örökségvédelmi helyszíneken és szolgáltató központokban.
- GINOP 7.1.9-17, GINOP 7.1.2-15

Fenntartható mezőgazdasági vízhasználat fejlesztése

- TARTALMA:
  - Öntözővíz biztosítása (víztározók létesítése, öntözővíz-szolgáltató művek létesítése, korszerűsítése)
  - Víztakarékos öntözési technológiák, öntözőberendezések vízfelhasználás-hatékonyságának és energiafelhasználás hatékonyságának javítása, valamint víztakarékos öntözési infrastruktúra és kapcsolódó műtárgyaiknak fejlesztése, rekonstrukciója
  - Új öntözőberendezések és rendszerek beszerzése és támogatása, valamint új öntözővíz-szolgáltató művek létrehozása
  - Energiatakarékos öntözési technológiák beszerzésének támogatása
- VP 4.1.4., KEHOP 1.3.0.

Természeti értékek hosszú távú megőrzése és fejlesztése

- TARTALMA:
  - A közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek megőrzését szolgáló tudásbázis fejlesztése (NATURA);
  - A nemzeti ökoszisztéma szolgáltatás-térképezés és -értékelés (NÖSZTÉP);
  - A hazai zöldinfrastruktúra megőrzését és fejlesztését megalapozó stratégiai keretek meghatározása (ZÖLDINFRASTRUKTÚRA);
  - A természeti és táji értékek táji léptékű megőrzésének stratégiai megalapozása (TÁJKARAKTER).
- KEHOP 4.3.0.

Egyéb

- VP2-4.1.1.4 -16 „Juh és kecsketartó telepek korszerűsítése”